Gemeente Raalte

Collegevoorstel

Onderwerp	Pilot Kamers met Aandacht
Zaaknummer	64839-2023
B&W vergadering	19 december 2023
Integrale advisering	Jo Anne Bodewes (wonen)
Portefeuillehouder	Mevr. G.H. (Gerria) Toeter
Voor informatie	Michelle Bohan

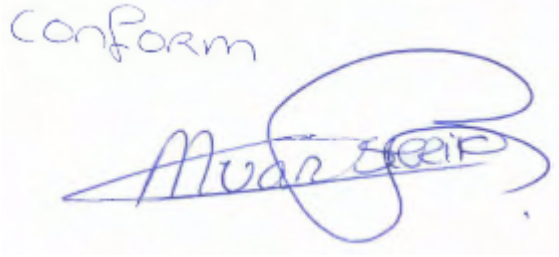
Bestuurssamenvatting

De gemeenten Raalte, Deventer, Lochem, Olst-Wijhe en Zutphen (regio Midden-IJssel) werken sinds 2015 samen als het gaat om het zorgdragen voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang voor inwoners die dat nodig hebben. Vanuit deze regionale samenwerking is onderzoek gedaan naar de dakloosheid onder jongvolwassenen en de mogelijke tussenvoorzieningen die daarin een oplossing kunnen bieden. Kamers met Aandacht is een tussenvoorziening die voor een bepaalde doelgroep jongvolwassenen een volgende stap naar zelfstandigheid kan betekenen. In het regionaal bestuurlijk overleg Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang van 14 december is besloten om regionaal een pilot Kamers met Aandacht te starten voor de periode van 3 jaar. Voor de deelname van gemeente Raalte aan deze pilot is het van belang dat het college een aantal uitgangspunten vaststelt.

Beslispunten

1. Kennis te nemen van de rapportage Verkenning tussenvoorzieningen jongvolwassen Raalte & Olst-Wijhe;
2. In te stemmen met het classificeren van de pilot Kamers met Aandacht voor jongvolwassenen als het delen van een woning (inwoning);
3. Dit collegevoorstel na instemming ter kennisname aan de raad zenden.

Besluit

Inleiding

De samenwerkingsregio Midden-IJssel wil het maximale doen om dak- en thuisloosheid onder jongvolwassenen te voorkomen. Vandaar dat er regionaal is verkend welke extra inspanningen/maatregelen hieraan een bijdrage kunnen leveren. Deze verkenning is uitgevoerd door Stichting Zwerfjongeren Nederland. Het college heeft op 22 februari 2022 kennisgenomen van deze verkenning. Deze verkenning reikte niet zo ver dat er concrete adviezen per gemeente liggen.

Daarom hebben de gemeenten Raalte en Olst-Wijhe, gezamenlijk (extern) onderzoek laten doen naar de grootte van de doelgroep en de mogelijke tussenvoorzieningen die een oplossing zouden kunnen bieden. De resultaten van dit

onderzoek zijn als bijlage bij dit voorstel gevoegd. Uit dit onderzoek (voorjaar 2023) blijkt dat op dat een substantieel aantal jongvolwassenen in Raalte (20-25 jongvolwassenen) zich in een kwetsbare positie bevinden waardoor de kans op dakloosheid aanwezig is. Voor deze jongeren zou een zogenaamde tussenvoorziening[1] een passende oplossing zijn.
In het onderzoek Verkenning tussenvoorzieningen jongvolwassenen is naast de verschillen in zorgbehoefte van jongvolwassenen ook onderzoek gedaan naar passende woonvormen (tussenvoorzieningen) per doelgroep.

Beoogd effect

Uit de onderzoeken blijkt dat in de regio een groep jongvolwassenen op zoek is naar passende woonruimte en ondersteuning maar deze onvoldoende vindt. Met een passend aanbod van ondersteuning, al dan niet in combinatie met wonen, kan worden voorziening in het zo zelfstandig mogelijk laten wonen en participeren.

Uit het onderzoek blijkt ook dat het merendeel van de jongvolwassenen in een kwetsbare positie (70%) heeft behoefte aan een kamer in een woonvorm (meer geclusterd). Uit het verkennend onderzoek in de andere gemeenten in regio Midden-IJssel blijkt een vergelijkbare behoefte voor deze doelgroep.

Een 'Kamer met Aandacht' combineert betaalbaar wonen, informele steun en ambulante begeleiding. Hierdoor wordt de stap naar volledige zelfstandigheid overbrugd waardoor jongeren een betere start maken naar een volwassen leven. Voor alleenstaande (oudere) verhuurders kan het minder eenzaamheid met zich meebrengen en het gevoel geven van betekenis te zijn (zingeving).

Argumenten

Voor de doelgroep jongeren die met een lichte ondersteuning de stap naar (zelfstandig) wonen kunnen maken is 'Kamers met aandacht' één van de passende woonvormen. Kamers met Aandacht (KmA) zoekt kamers bij particulieren in huur- en koopwoningen voor jongvolwassenen, die uitstromen uit (jeugd)zorg, dakloos zijn of dreigen te raken door een problematische thuissituatie. Naast professionele ambulante begeleiding is er informele steun aanwezig in de vorm van huisgenoten of betrokken buren. Vooral voor jongvolwassenen die geen steunend sociaal netwerk hebben geeft dit stabiliteit en een gevoel van veiligheid om op iemand in huis te kunnen terugvallen.

Een KmA is bedoeld voor jongvolwassenen van 18 tot 23 jaar voor wie zelfstandig wonen nog een te grote stap is maar waarvan de verwachting is dat zij uiteindelijk volledig zelfstandig kunnen functioneren. Voorwaarden zijn dan de jongvolwassenen een passende daginvulling hebben, zelf in staat zijn om de huur te betalen en ambulante begeleiding ontvangen. Er mag geen sprake zijn van verslavings- of psychiatrische problematiek. Kamers met Aandacht is een professionele organisatie die verantwoordelijk is voor de werving, screening en matching van jongvolwassenen en particuliere verhuurders. Zij zijn 24 uur per dag bereikbaar voor de particuliere verhuurders. Daarnaast zoeken zij afstemming met woningcorporaties en hypotheekverstrekkers en werken ze samen met zorgaanbieders en lokale teams.

Er is in Raalte geen specifiek beleid voor kamerverhuur of hospitaverhuur maar in de lijn van het programma wonen over splitsen van woningen is het uitgangspunt: in principe niet. Echter voor een pilot woningdelen, samen met woningcorporatie Salland Wonen, is in 2021 gekozen voor het 'delen van een woning' en dus niet het fysiek "verkameren" van een woning. Het delen van een woning is mogelijk voor maximaal 2 personen vanwege het feit dat volgens het bestemmingsplan een woning bestemd is voor één huishouden.

[1] Een tussenvoorziening is een tijdelijke woonplek met begeleiding, waarvan het idee is dat iemand kan doorstromen naar een reguliere kamer, studio, appartement of woning. Een tussenvoorziening is in de meeste gevallen geen locatie 'van een zorgaanbieder'. De ondersteuning is gericht op het zo normaal mogelijk wonen en op het kunnen doorstromen richting een eigen woonplek. De wijze waarop iemand huurt verschilt per tussenvoorziening en wordt bepaald op grond van de kwetsbaarheden en behoeften van de beoogde doelgroep. Er zijn allerlei varianten (qua grootte, clustering, begeleiding, etc.) mogelijk.

KmA is feitelijk ook geen kamerverhuur maar een vorm van woningdelen (inwoning) bestemd voor een specifieke doelgroep met een zorgvraag. Verwachting is, mede op basis van de landelijke ervaringen van KmA, dat er in Raalte 1 à 2 jongvolwassenen per jaar bemiddeld worden naar een tijdelijke kamer met aandacht.

Voorgesteld wordt om ten behoeve van de regionale pilot Kamers met Aandacht (pilotperiode 2024 t/m 2026) te zien als een vorm van 'woningdelen' voor een specifieke doelgroep en dus niet te classificeren als kamerverhuur.

Duurzaamheid
n.v.t.

Kanttekeningen
Op basis van de landelijke ervaringen met KmA worden geen grote aantallen van geslaagde bemiddelingen verwacht. KmA geeft aan dat voor Raalte 1 à 2 bemiddelingen per jaar een realistische prognose is. Mocht blijken dat de aantallen geslaagde bemiddelingen groter zijn dan wordt dit meegenomen in de evaluatie van de pilot en de besluitvorming op basis van deze evaluatie.

Als de jongvolwassenen vanaf de start geen ambulante begeleiding nodig heeft is KmA niet passend en zijn ze aangewezen op reguliere (kamer)verhuur. Er is een kans aanwezig dat, als gevolg van de krapte op de woningmarkt, ook andere doelgroepen zich melden voor de pilot KmA. De organisatie van KmA zal op basis van de door de regio geformuleerde doelgroep en voorwaarden alle aanvragen screenen.

Financiën en Fiscale aspecten
De kosten van Kamers met Aandacht worden tijdens de pilotperiode (2024 t/m 2026) bekostigd door de regionale programmaorganisatie.

Vervolg
Het gaat om deelname aan een regionale pilot voor 3 jaar. In deze periode kunnen we als regiogemeenten ervaren of de te verwachten behoefte aan deze voorziening passend is voor de doelgroep en of er inwoners zijn die hieraan willen meewerken. Voor het einde van de pilotperiode worden zowel regionaal als lokaal de ervaringen geëvalueerd en op basis daarvan eventuele lokale vervolgafspraken gemaakt.

Het splitsen (en verkameren) van woningen staat op de lijst van zaken die heroverwogen zullen worden binnen het programma Wonen.

Communicatie
De organisatie KmA organiseert een wervingscampagne samen met een communicatiemedewerker van de gemeente en zorgpartners van de gemeente. De interne communicatie binnen de organisatie van de gemeente Raalte is gestart door afstemming met de collega's van het ruimtelijk domein. Ook met Salland Wonen is gesproken over de afwegingen van Raalte om mee te doen aan KmA. Na instemming door het college zullen de medewerkers van onze lokale teams, een communicatiemedewerker van de gemeente en Salland Wonen worden geïnformeerd over KmA.

Bijlagen
Bijlage	Rapport verkenning tussenvoorzieningen jongvolwassenen Raalte en Olst-Wijhe